

- dr hab Maciej Ząbek, prof. UW – Dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW
- Uchodźcy w afrykańskich refugiach
- 25.04.2019, 10:00-12:00
- sala im. J. Brudzińskiego w Pałacu Kazimierzowskim na Kampusie Głównym UW

Tematem seminarium jest przedstawienie sytuacji jaka panuje w „tymczasowych” schronieniach (tytułowych refugiach) zwanych strefami humanitarnymi, czyli potocznie mówiąc w obozach dla uchodźców zarządzanych przez UNHCR w Afryce subsaharyjskiej.

Wynalazek obozów dla uchodźców, jest coraz częściej na świecie krytykowany. „Ochrona” i „pomoc” w nich polega na kontroli i utrzymywaniu przy życiu ich pensjonariuszy nie dając im jednocześnie szansy na samodzielne życie. System ten jest dość wygodny zarówno dla państw przyjmujących, jak i całego tzw. przemysłu humanitarnego działającego według logiki marketingowej. Z pierwszych zdejmuje on ciężar bezpośredniego zajmowania się uchodźcami i przynosi pewne wpływy do ich budżetów a drugim daje swego rodzaju rynek cierpiących i wykluczonych, z którego żyją.

Uzasadnione wydają się pytania czy faktycznie obozy zapewniają bezpieczeństwo i pomoc, które obiecują? Do obozów uchodźcy trafiają dobrowolnie ale w takim razie dlaczego gdy tam przebywają mają poczucie uwięzienia? Dlaczego międzynarodowy system ochrony uchodźców, który obiecywał trwałe rozwiązania nie potrafi ich problemów rozwiązać? Dlaczego uchodźcy w obozach mają często poczucie, że znaleźli się w pułapce, z której trudno im uciec?

W moim wystąpieniu odnoszę się krytycznie do dotychczasowych sposobów rozwiązywania problemów ochrony i pomocy uchodźcom. Podkreślam rozbieżności między deklaracjami ze strony organizacji humanitarnych a faktycznymi skutkami ich działań. Proponuję przemyślenie raz jeszcze systemu pomocy humanitarnej nazywanej „międzynarodowym reżimem uchodźczym” (International Refugee Regime), uwikłanym w sprzeczności i bezradnym wobec cierpień, które obiecywał usunąć.